

Arkın Çelik

İFADE TASARIMI™

Doğan
novus

Arkın Çelik, 1979 yılı Ekim ayında Eskişehir’de doğumu kayıtlara geçtikten 9 yıl sonra Antalya’ya taşındı. Antalya Anadolu Lisesi’nden mezun olmadan EyFM’de radyo programı, EyTV’de İngilizce haber bülteni sunuculuğu ve programların dış seslendirmelerini yapıyordu. 1996 yılında ilk şiir kitabı *Düşünce Söze Düşünce* Ahmet Özbay ve TMS dersanesinin katkılarıyla hazırlandı. Power FM İstanbul’da olmasaydı Boğaziçi Üniversitesi’ne girer miydi asla bilemeyiz ancak 1997’de iki hedefine ulaşarak hayalindeki okulun istediği bölümünü dereceyle kazandı ve hayalindeki radyoda çalışmaya başladı. Yine *Düşünce Söze Düşünce* adını taşıyan ikinci şiir kitabı Era yayınevinden 2000 yılında piyasaya çıktı.

Mezun olmayı 9 (yazıyla dokuz) yılda ancak becerdiği Batı Dilleri ve Edebiyatları bölümünün hayatındaki katkısı o zamanlar farkında olduğunun çok ötesindeydi. Radyoda, kül tablası temizleyip arşiv CD’lerini düzenlemekten gece yayın nöbetçiliğine, prodüksiyon sorumluluğundan müzik ve program direktörlüğüne pek çok farklı iş yaptı. Aynı dönemde TV ve radyo programlarını seslendirmekten reklam seslendirmeye geçiş mentoru Sema Mağara sayesinde oldu. 20 yıldır seslendirme ajansı Melodika aracılığıyla dünya ve Türkiye’nin en büyük markalarının İngilizce ve Türkçe reklam ve tanıtım filmlerini seslendiriyor.

DJ T00Lz olarak, İbiza’dan Selanik ve Larissa’ya pek çok uluslararası mekânda ve Türkiye’de sayısız etkinlikte pikapların başındaydı. Sagopa Kajmer ile düeti “Proportions” yayınlanan ilk İngilizce rap parçası olarak

DJ'likten mzık üretimine doğru bir dnm işaret etti ve 2007 yılında yayınladığı albümlerle hep anlattığı hikyelerin müzikle buluşması gerekleştii. Yazmaya aralıksız devam ettiği yıllar boyunca felsefe, kişisel gelişim ve spiritüel alanlarda yaptığı çalışmaların, kişisel olduğu kadar profesyonel anlamda da fayda sağladığını fark etmesi üzerine kendini ifade konusunda o zamana dek üniversitelerde yaptığı konuşmalar ve kendi öğrencilerine verdiği eğitim içeriğini bir program haline getirdi.

Power FM'de yayında geçen 20 yıl 6 ay sonunda, 2018 yılı itibariyle iFADE TASARIMI® asıl işi haline geldi ve EVNX.LIVE kuruldu. Kendi firması EVNX.LIVE aracılığıyla kurum, marka ve bireylerin kendilerini anlaması, en verimli halde aktarması ve yaratmak istedikleri etkiye uygun olarak ifade edebilmesi için danışmanlık, performans koçluğu, multimedya tasarım, yönetmenlik ve prodüksiyon yapmaya devam ediyor. İngilizce ve Türkçe keynote konuşmaları, seminer ve atölyeler ile etkinlik sunuculuğu, dövüş sporları ring anonsu ve canlı yayın yorumculuğu yapıyor.

2022 yılı Mart ayı itibariyle Bahçeşehir Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde iFADE TASARIMI® dersi vermeye başladı. Halen yerel ve uluslararası pek çok markanın, üst düzey yöneticileri ve ekiplerinin kurumsal danışmanlığı, profesyonel performans koçluğu ile birlikte birey, marka ve kurum iletişiminin her aşamasında içerik tasarım ve üretimi yapmaya devam ediyor.

İFADE TASARIMI

Yazan: Arkın Çelik

Editör: Handan Akdemir

Yayın hakları: © Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Mayıs 2022 / ISBN 978-625-8004-33-5

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Dilek Seferoğlu

Sayfa uygulama: Hülya Aktaş

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.

Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 446 05 99

Sertifika No: 52729

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

İfade Tasarımı

Arkın Çelik

sihir küpüm Mana Era'ya
2022

“Bütün, parçaların toplamından fazlasıdır.”

Bölüm 01: öncesi ZAT'EN sonrası YANİ.....	31
Bölüm 02: Bence Düşünüyorum = “Cogito Ergo Sum”	54
Bölüm 03: ZAT'EN İFÂ'DE	65
Bölüm 04: Göz Görgü Görüş.....	80
Bölüm 05: Duyum Duygu Duyarlılık.....	101
Bölüm 06: Sanal < Ruh < Zihin > Duygu > Madde	114
4 Soru 5 Yanıt: Neden - Ne/Kim - Nasıl Neden Olmasın....	130
Bölüm 07: Piramit Bilinci	149
Bölüm 08: Yılanın Yol Hikâyesi.....	164
Bölüm 09: Etki - Algı - Duygu - Tepki - İşlev	176
Bölüm 10: Bir Sıfır	221
Bölüm 11: Ego - Kişilik - Kimlik	246
Bölüm 12: Arketip Psikometrisi	284
Bölüm 13: Cognitive Bias Codex.....	353

Gözlerini kapat ve derin bir nefes al.
Aldığın nefesi tut!

“Şu anda nefesimi tutuyorum” diye düşün.
Sonra gözlerini aç.

Şimdi, içinde bir ses, sen bu satırları okurken
“içinde bir ses bu satırları okuyor” dedi.

Sen, şu anda, düşünürken kendini fark eden
ve düşündüğünü düşünen bir insansın.

Peki bu farkındalıkla ne yapacaksın?

...ya bugüne dek olan neyse aynen devam edeceksin
ya da şu an yaptığın seçimle hayatın tamamen değişecek!

Hayatının bu kadar büyük bir değişim geçirdiğini ise
ancak zamanla belki bir gün geriye dönüp baktığında anlayacaksın...

Sen de kitabın kapağındaki “İfade Tasarımı” adına bakıp karşıdaki kitleyi tam da hayal ettiğin şekilde etkilemeni sağlayacak “topluluk önünde etkili konuşma kılavuzu” ya da kopya çekebileceğin yazılı notlar bekliyorsan hazır ol! İFADE TASARIMI bundan çok daha fazlası... İfade dediğimiz şeyin kültürümüzde genellikle eksik tanımlanmasını düzelterek başlamak gerekiyor, çünkü *ifade* sadece ağzından çıkan sözler, yüzünün şekli, sesinin tonu değil; somut ve soyut tüm varlığın, senin *ifa* ettiğin, olma eylemi ile *ifa*'de olan halin. Eğer bu durumun farkına varabilirsen olduğun halin tasarımını da hayallerindeki gibi yapabilmek doğrudan sana ve hayallerini gerçekleştirmek için doğru çalışmana bağlı.

Marmara Üniversitesi'nde konuk olarak verdiğim dersten sonra öğrencilerden biriyle yaptığım sohbet, ifade tasarımıyla ortaya koyduğum yaklaşımın en iyi örneklerinden biri oldu:

– Hocam, yanlış anlamazsanız bir şey söyleyeceğim.

– Yanlış anlayacağımı düşünüyorsan söylediğini değil *niyetini* yanlış anlamamdan endişe ediyorsun, diye tahmin ediyorum. İyi niyetle söylenen kötü şeyler genellikle yapıcı eleştiri olarak değerlendirilir, haydi bakalım ne diyeceksin?

– Hocam bence sizi hak ettiğiniz kadar insan tanımıyor!

– Bunu bir iltifat olarak yorumluyorum ancak izinle ifadeni gözden geçireceğim... “Ben” ve “hak ettiğim bir durum”dan söz ediyoruz, değil mi? Bak, bu durumda beni tanıyan insan sayısı X olsun. Ben ve hak ettiğim tanınma durumunda neye odaklanıyorsun? Beni tanıyan insan sayısının yani X'in sence az olmasına... Bunun yerine şöyle diyelim: “Bence beni sadece hak edenler tanıyor.” Şimdi neye odaklandık?

X'in sabit kaldığı durumda artırabileceğimiz tek değere. Beni tanıyan insan sayısı aynı, benim hak ettiğim şey aynı. Daha iyisini, daha çoğunu hak etsem de hak ettiğime ulaşmadığım bir dünyada yaşamaktansa, hak edenlerin bana ulaştığı bir dünyada, hak edilerek elde edilen değerde olmayı, buna layık olmayı tercih ederim.

- Hiç böyle düşünmemiştim!
- Artık düşünebiliyorsun...

Bunun gibi pek çok durumda, o an içinde olduğumuz koşullara ve konuya bağlı olarak verdiğim örneklerin, yarattığım ifadelerin nasıl oluştuğunu ve bu “yaratıcı fikir” olarak tanımlanan ifadelerin nereden geldiğini yani zihnimin neye dayanarak böyle çalıştığını; sadece kendi üretim sürecimin değil, herhangi bir insanın şahit olduğu ifadeleri nasıl anlamlandırdığını ve kendi anlamını nasıl ürettiğini bu kitapta anlatıyorum.

İçinde var olduğun bedene bağlı olarak insan olma deneyimini yaşıyorsun. Dünyanı bu beden aracılığıyla duyumsuyorsun. Gündüz ya da gece, uykuda olmadığın zamanlarda, yani tam anlamıyla “uyanık” ve “kendindeyken” bedeninin aracılığıyla deneyimlediğin bilincin, *kendini bilme* farkındalığıyla başlayan içsel bir uyanma daha yaşadığında, insanlık oyunu işte o zaman başlıyor. Kişisel gelişim adı altına sığdırılan, normal beklentisindeki insanlara “uçuk” ve “fazla soyut” gelen içeriklerin hemen ötesinde; aynı kaynaktan beslenen bir güç var. Kurumsal iletişim, marka iletişimi, pazarlama, yaratıcı yollardan hikâye anlatmak gibi işlere yarayan bu güç, eğlence sektöründen reklam endüstrisine epey geniş bir alanda kullandığımız iletişim araçlarının bireyden başlayarak toplum aracılığıyla yine bireyleri yani bizi etkileyen döngüsünün de kaynağı. Var olduğumuz halin, var olmak ve varlığı tanımlamak için kullandığı kaynakları ile işlevlerini anlamaya çalışarak yüz otuz sözcük kadar önce hayal ettiğimiz gibi tasarlayabileceğimizi iddia ettiğim, “var olma” halinin iç tasarımını da kavrayabiliriz.

Sadece bu, sezgilerime dayanan kişisel yorumum ve idraki kavrayışım yani “anlayış”ım sayesinde, ifadem hayali bir harita gibi önüme serilebilir. Ne; neden ve nasıl öyle oluyor da senin kendi kendine düşündüğün bir durum, hissettiğin duygu, yaşadığın deneyim önce senin

içinde değerlendiriliyor ve sonra çeşitli yollarla dışarıya aktarılıyor. İçimiz ve dışımız arasında bir kaynaktan doğan ifademizin dışavurumu bazen hiç beklemediğimiz sonuçlar ortaya çıkarıyor ya da beklentimizin çok dışında bir durum oluşabiliyor. Peki o içindeki ses kim? Öz benlik, farkındalık, tekâmül silsilesini bir kenara bırakıp etrafından dolanmaya çalışarak yolu gereksiz yere uzatmadan, şu içimizde farkına vardığımız her kim ya da ne ise onun ne işe yarayabileceğini anlatmaya niyetliyim.

Önce bireyin kendini tanıması, kendini bilmesi hatta belki şanslı biriyse kendini anlamasıyla başlayan ve devamında ifadeye dönüşen bir durum var. Bu durum sadece içimizdeki sesin monoloğu veya karşısında biri varmışçasına gerçekleşen çatışmanın diyalogu olabilir; hatta bu iç konuşmanın devamı karşımızdaki insanla gerçekten yaptığımız sohbeta de dönüşebilir. Özünde basit görünen bir kompozisyon yazmaktan kamera karşısında, sahnede, toplantılarda sunum yapmaya... Üretim ve performanstan bir marka ya da kurumu anlatan tanıtım içeriğine... Belki reklam ve tanıtımla satışa hatta etkiye dönüşmesi niyetiyle kendini yazılı, sözlü veya görsel olarak ifade etmene kadar her alanda, farklıymış gibi duran ürünleri, temelde çok benzer yollarla üretiyoruz. Bu yol, insanın içinde başlayıp dışında karşılığını bulan -hatta ne tesadüftür ki- bu kitabın da odaklandığı “anlam ve etki” doğrultusunda *ilerliyor* ya da bakanın durduğu yere göre aynı yoldan *geri dönüyor*. Bakın bu yolda neler oluyor:

Hayatın anlamı. Depresyon. Tutkular. Takıntılar. Beklentiler. Eğitimler. Özellikler. Değerler. Ederler. Giderler. Masraflar. Zenginlik. Para. Aşk. Başarı. Tatmin. Seks. Ün. Unvan... Hayatta herkese anlamlı gelen, değer verilen her şeyi saydım mı? Neleri saymadığımı düşünüyorsunuz? Neyi *eksik* olarak görüyorsak onların eksikliğiyle tanımladığımız kavramlar dünyamızdan değerlendirme yapıyoruz. Bu iç dünyamızdaki NİYET ve dış dünyamızdaki eylemlerimizin İFA ekseninde gelişen anlam arayışımızda, ortak olarak geldiğimiz yer bu satırlar. Tüm geçmişimiz bizi şu an'a getirdi. Ben kendi varlığım içinde yaratabildiğim tüm samimiyetle bu harfleri yazıyorum. Sen okuyorsun. Umarım anlaşıyoruz... Hatta umarım yazdıklarımı anlıyorsan bu yazdıklarım aracılığıyla kendini anlamaya devam edersin. Çünkü yan yana olduğumuzu, yazdıklarımı doğrudan sana anlattığımı hissettiğin yerler de

olacak, şimdilik bu kitap boyu beraber geçireceğimiz serüven boyunca; okuduklarında izini kaybettiğin, hatta anlamadığın veya yazdıklarımın seninle bağlantısını göremediğin yerler de... Bilmelisin ki sen, ben ve biz *tek* kaynaktan yani *senin* sonsuz, sınırsız, eşsiz ben'liğinde hammaddeyi "sen" den oluşan fikirleriz. Beni, yazdıklarım aracılığıyla kendi zihninde bir fikir olarak yaratan sen olduğun için aslında gerçekten beni olduğum gibi değil, benim olduğumu düşündüğün gibi anlıyorsun. Dünyayı olduğu gibi değil, *olduğum* gibi anlıyorsun. Dolayısıyla bu deneyimi sevmen ve sevmemen büyük oranda sana bağlı. Mavi rengi mi yoksa pembeyi mi tercih edersin? Bu kadar basit. Sırf sen sevmediğin için kırmızı ya da siyah, evrensel kötü renkler haline gelemez.

AN'layışı keşfedeceğiz birlikte. Kumsalda hazine arar gibi plastik kürekler ve oyuncak kovamızla. Yeri geldiğinde, içimizdeki korkunun içinde yetişen ejderhalarla dövüşeceğiz. Senin zihninde kurduğumuz perdeye yansıttığımız bir gölge oyununu film niyetine izleyeceğiz birlikte... Ama belki hiçbirini benim hayallerimdeki kadar keyifli gelmeyecek sana. Oynadığımız oyunu yarıda bırakmamanı sağlamak için gayret etmek yerine, kendi oyunumu en keyif aldığım şekilde oynamayı seçeceğim her seferinde. Benim yaşadığım anda akan zaman ve senin okurken kendi zamanın aynı olmasa da benzer ritimleri mümkün kıldığı sürece sözlerini anlamadığımız yabancı şarkılara bağıra çağıra eşlik ettiğin çocukluğunu hatırla. Stadyumlar dolusu insan aynı anda tek söze odaklandığında oluşan gücü duyumsa. Bil ve anla ki hepsinin özünde tek bir titreşim var, gerisi frekanslar ve sınırlar arasındaki kırılmaların anlık hesabından ibaret. Anlam eğer saklanmak isterse her taşın altı bir. Açıkça anlattığımı varsaydığım yerlerin izdüşümü beklediğim açıklıkta olmadığında bilmeni isterim ki niyetim kafanı karıştırmak ya da sonunda sık sık tekrarlayacağımız üzere beyin yakmak değil. Tamam belki azıcık beyin yakmak iyi bile gelebilir. İdrak yolları enfeksiyonunda tedavi biraz yakıcı olabilir. Eğer amacın uyandıktan sonra, yaşadığın aydınlanma sayesinde hayatını keyifle yaşamaksa İFADE TASARIMI sana yol olabilir.

Sık duyduğum iki söz, birbirleriyle zıt iki ifade: Birincisi "Doğru söylüyorsunuz, ne güzel ifade ettiniz, keşke ben de bu kadar kolaylıkla

anlatabilsem, benim yerime siz anlatın” cümlesinin çevresine yakın bir yerlerde... İkincisi ise daha anlaşılır olmaya çalışmam gerektiğini, buna özel olarak emek harcamamı yani anlattığım her ne ise kasıtlı olarak karmaşıklaştırdığım iddiasını destekliyor. Peki aradaki fark ne? Karmaşayı, karışıklığı, çıkmaza girmiş durumları yaratan bakış açısı ve anlayışla bu durumları çözmek pek olası değil. Peki ne yapacağız? Daha yalın düşünmeye odaklanacağız.

Bu kitabın sayfaları boyunca; yıllardır yaptığım konuşmalar, verdiğim eğitimler, bireysel ve kurumsal danışmanlıklar, yarattığım projeler ve ürettiğim içeriğin önce kendimde sonra da destek, eğitim veya uygulama hizmeti verdiğim kişi ve kurumlardaki durumlarda sağlaması yapılan deneyimiyle verinin bilgiye, bilginin ise bilgeliğe dönüştüğü sürecin iç içe geçmiş aşamalarını anlatacağım. Katmanlar halinde örülmüş karmaşık bir yapıyı basitleştirme girişimi, katmanları ayırıştırmak olsa da aynı yapının katmanlardan öte bütünlüğünü anlayabilmek için içini açmak gerekemeyebilir. Her katmanını tek tek soyduğumuzda ortaya çıkan sonuç, en basitinden soğanı anlamaya yetmiyor. Bireyin kararlarını anlayabilmek için beden yapısı, aile çevresi, toplumsal kültür, coğrafya, dünya kültürüne ne kadar maruz kaldığı ve bütün bu katmanlardan ne oranda etkilendiğini göz önünde bulundurmamak gerekiyor. Neyse ki insanı insan yapan bedensel ve zihinsel özellikleri, ortak ve yapısal olarak neden böyle olduğumuzu, yani kimin niyetiyle bu halde var olduğumuzu tartışmaya devam etsek de çalışan sistemin nasıl çalıştığına dair halen bazı geçerli fikirlerimiz var. Aklımıza bir fikir geldiğinde nereden geldiğini, kütleleşen çekimin nasıl var olduğunu, aşk dediğimiz meretin tanımını ya da bilinç olarak tanımladığımız durumu hatta en basitinden öldükten sonra ne olduğunu bilmiyoruz. O zaman bildiklerimize odaklanalım ve sadece kendi bilebildiklerimize dayanarak kendimizi anlamaya çalışalım. Kullanabileceğimiz, halen doğru olarak kabul edilen bilimsel açıklamalar, insanın doğasına dair binlerce yıllık yapılmış çalışmaların bulgularıyla kadim bilgiler ekseninde epey kayıtlı veri var... Verinin bilgiye, bilginin ise bilgeliğe dönüştüğü sürecin iç içe geçmiş aşamalarını anlatacağımı söylemiştim.

Dillerin fiziksel yapısı, kullandığımız sözcüklerin ifade ettikleri kavramlara etkisi, ilk hallerinden ayrılarak zamanla bambaşka kullanıma

dönüşen kalıplar var. Farkına varmasak da kendimizi ifade etmeyi, birileri bizi tanımlarken onlardan öğrendiğimiz ancak doğruluğunu sorgulamadan kabul ettiğimiz koşullar içinde yaşıyoruz ve çoğu zaman farkında bile değiliz. Ben gösterene kadar kendi zihninin ürettiği iç sesinin aslında BEN dediği kaynak olmadığının farkında olmayan o kadar çok insanla tanıştım ve tanışmaya devam ediyorum ki! Pek çoğumuzun beklentisi aynı: Sihirli bir formül olsun, seçtiğim sözcüklerden ses tonuma, kullandığım görsel öğelerden verdiğim örneklerle bütün hayat deneyimimle şu anda olduğum kişinin ifadesi bir kerede değişsin, iyileşsin. Bu sihirli aydınlanma an'ını yaşayan biri için o formül var, henüz yaşamayan için ise var ya da yok olduğuna kendisi karar verebilir.

İnsan ancak anlayabildiği kadarını idare edebilir. Daha önce hiç anlamadığımız bir konuyu nasıl anlarız? Daha önce hiç yapmadığımız bir şeyi nasıl yapabilir hale geliriz? Üstünde çalışarak. Yanlış çalışmayla doğru sonuca ulaşılması ise en iyi ihtimalle *düşük* olasılık. Yürümeyi öğrenen bir bebeği izlemek aklımın ucundan geçmezdi, kızım olana dek. Aslında o bebek, sürekli düşmesine rağmen her seferinde kalkıp eklenen yeni deneyimiyle dengede durmayı başarana dek yalpalamaya devam eden bizleriz. Yeni bir dil öğrenmek, fiziksel beceri gerektirir. Dil yapısını zihinsel olarak kavramak, sözcükleri bilmek ve anlamak, kalıplarla ifade edilen durumları ve örnek varsayımları yaşamak zorunda olmadan çıkarım yapabilmek... Bunlar ve ötesi tamamen zihinsel olsa da sesleri duyarken ayırt edebilmek, bir sözcüğü doğru telaffuz edebilmek, duruma uygun örnekleri ortama uygun olanlar arasından seçerken ses tonuyla anlam farkı yaratmak ya da en basitinden duymak, görmek ve anlamlı sesler çıkarabilmek gerekiyor. Fiziksel olarak engelli değilse bir bireyin zihinsel durumu, dış koşullardan etkilenerек oluşsa da asıl belirleyici unsur, bireyin kendi yarattığı iç koşullardır. Hapsedilen bir mahkûmun “Hayalleri koyacak zindan yok, ben öyle hissettiğim sürece özgürüm” diyebilmesi gibi. Aynı koşullar altında iki kişinin arasında, içinde buldukları durumun algısı konusunda hiç ortak yan bulunmaması gibi iFADE TASARIMI® denilen tek bir formül var; ancak bu formül veri değil bilgelik düzeyinde çalışıyor. Domatesin sebze değil meyve olduğunu bilmenin VERİ, meyve salatasına domates koymama tercihinin BİLGELİK olarak adlandırılabilmesi gibi... Yine de zevkler ve

renkleri tartışmak için buradayım. Senin işine yarayan İFADE TASA-RIMI® formülünü bulduğunda onu kendin yarattığın için bulacaksın. Ben sana “pozitif ol”, “bildiklerini unut”, “her şeye rağmen savaşımaya devam et” gibi genellemeler yerine, içinde bulunduğumuz herhangi bir durumu anladığımız ve yarattığımız hali gösteriyorum ki sen kendi kararını verip hareket ettiğinde bu ifadenin sorumluluğu kadar faydasını da yaşayabilesin.

Benzer yapıda iki genelleme:

- 1- Bugüne dek güneş her gün doğdu; demek ki yarın da doğacak.
- 2- Bugüne dek hiç ölmedim; demek ki yarın da ölmeyeceğim.

Bu genellemeleri yaparken insanın izlediği yol aynı, halihazırda zaten var olan, eldeki veriye bakarak bir anlam çıkarıyoruz. Kahve falı bakmak da havanın durumunu tahmin etmek ya da sayfada yazan harflerin ne anlama geldiğini anlamak da yaşadığımız benzer deneyimler.

Bugüne dek hiç başaramamış olmam hiç başaramayacağımı gösterir mi?

Eğer başaramayacağıma olan inancım, başarıma isteğimden fazla ise... Evet.

Peki ya başarmak için daha çok çalışmaya ya da artık dayanmaya gücüm yoksa o zaman ne yapacağım? Evet, gerçekten çok istiyorum!.. Ama ne yapacağımı, nereden ve nasıl başlayacağımı bilmiyorum. Peki nasıl bulacağım? Bunun en iyi yolu nedir?

Basit bir formülle alışveriş için gereken şey, elde olanı saymak ve satın almak istediğimin fiyatına yetiyor mu diye bakmak. Ne alıyorum ne veriyorum? Ne istiyorum? Ne gerekiyor? Asıl “*sorun*” zaten bu: Ne istediğimi bilmemek. Elimdeki ederi ya da almak istediğimin değerini bilmediğim zaman ne olacak? Bir bilene danışacağım, yol göstereni takip edeceğim, hata yapıp öğrenmeye çalışacağım ya da vazgeçeceğim. Ben vazgeçmediğim için bu yazıyı yazıyorum. Ben vazgeçmediğim için hayattayım. Ne istediğimi bilsem de bilmesem de kendimi anlamaya başladığımda, her şey anlam kazanmaya başlıyor. Yani aslında yazdığım ve yaşadığım için vazgeçmiyor da olabilirim. Doğru

verde vazgeçebilmek ise büyük bir erdem. Zararlı ya da en azından ar-tık istemediğim bir şeyin peşini bırakmak da vazgeçmek değil mi?

Peki sen, kendini anlıyor musun? Ne istediğini biliyor musun? *Ken-din olmak*, sana ne ifade ediyor? Hayatında fiziksel, duygusal, zihinsel ve ruhsal tatmin yaşıyor musun, yani kısaca: “İyi misin?” Mutlu olma-yı, tatmin olmayı biliyor musun? Mutlu olduğun şeyler bir yandan sa-na zarar veriyor mu? Hedeflerin, arzuların, içindeki o dinmeyen tutku, dolmayan boşluk seni her an zorluyor mu? Hedefine ulaştığında, arzu ettiğini kazandığında, o derin tutkuyla başardığın şey, içindeki boşlu-ğu doldurmaya yetiyor mu? Peki bu soruları kurumsal kariyerinde, gi-rişimcilik hikâyende, yöneticilik yöntemlerinde, izleyici önünde ya da toplantılarda yaptığın sunumlarının etkisi, marka iletişimi, satış ve pa-zarlamada yaptığın sunumlarının etkisi, marka iletişimi, satış ve pa-zarlamada nasıl yanıtlıyorsun?

İnsanın yarattığı sistemler, insanın; doğal sistemler, doğanın iç ya-pısına uygun olarak hatta belki taklit ederek çalışır. Peki neden doğal bir sistem olan insan ve insan zekâsı yapaylık üretiyor? Yanıt sorunun içinde gizli. Yapaylık, yapısını insanın inşa ettiği sistemlerin bir tanımı. Yapay zekâ ya da sentetik organizma gibi. Halihazırda var olanlardan, doğal olandan, daha önce var olmayan ve doğada bulunmayan bir ya-pı elde etmek. İnsanın yaratma gücü. Plastik gibi, para gibi, sanat gi-bi... İnsan, kendisinin tasarladığı her yapıda; ister düşünce sistemi ister ürün ya da sanat eseri olsun, kendi iç tasarımını yansıtıyor. İster insa-nın bir evrim sonucu bu son haline geldiğine ister Tanrılar tarafından yaratıldığına inanalım, bir *tasarım* olduğu durumundan yola çıkıyoruz. İnsan yaratığının iç tasarım ilkeleri, onun yarattıklarına da yansıyor. Yarattıklarımızın ne kadar harika yaratıklar olduğu hem doğa ile olan paralelliklerine hem de doğaya olan mesafelerine bağlı olarak değeren-diriliyor. İnsan yaratığının yapısındaki yaratıcı gücün nereden geldiğini ayrı bir kitapta tartışırız ama doğa, doğal olanı, yarattığını kendi izgesinden, insan yarattığını kendi zihninden üretiyor. Doğanın muhteşem yapısı, cidden muazzam bir mühendislik ve tasarım gücünün eserleri halinde her zerreye ve işleyişin akışına işlenmiş. Fark edilmeye, keşfedilmeye, anlaşılma-yaya hazır halde. İnsanın merakı, iradesi ve –kay-nağını bilmediğimiz– bilinci de aynen böyle; kendisini fark etmeye, keşfetmeye, kendisi tarafından anlaşılma-yaya hazır ama her zaman fark

edebilen ya da anlayışlı hallerde değil. Farkına varabildiğimiz o sonuçları, yaratan “süreçleri” incelemek, sonuçlar üzerinde kısmen de olsa etki yaratmamıza yarayabilir. Kendini tanıtırken kullandığın sözcükler ve ses tonun kadar beden dilin ve içinde bulunduğun ortam hatta coğrafyaya bağlı toplumsal kültür gibi. Bütün detaylara aynı anda bakmaya çalışırken konunun özü kaçabilir ya da gözden kaçan bir detay hiçbir şey anlamamana neden olabilir; peki neye ne kadar dikkat edeceksin? Etkisini yaratmak istediğin his ne ise onu oluşturabilecek ve en önemlisi, erişim-kullanım hakkın olan kaynaklara dayanarak performansına ve akışına dikkat edeceksin...

İfade Tasarımı, insanın duyardan algıya, burada oluşturduğu anlamın yarattığı duyguya ve bağlı olarak verdiği tepki mekanizmasıyla kurduğu içe ve dışa dönük olarak aynı anda, çift yönlü çalışan bir yapının işleyişini ve yapısal örgüsünü anlatıyor. Bu sistemin içinde örülü olan bir fiziksel yapı, bir de bu örgün ağın içindeki akışı oluşturan anlam yani kuramsal yapı var. İkisinin ortasındaki geçiş alanı *zihin* ise İfade Tasarımı'nın en büyük oyun alanı ve oyuncusu. Notalarını duyduğu şarkıyı hangi tarzda yorumlanırsa yorumlansın tanıyan ve sözlerini hatırlayan insan, bir yandan zihinsel kalıpların içini doldururken öte yandan içeriğe bakıp kalıpları tahmin edebilen bir süper güce sahip. Mimari tasarım yeteneğinin inşaat becerisiyle buluşması gibi bir bileşim. Bildiğin sözcükleri kullanan bilmediğin hikâyeler okumak, anladığın kavramları yeni şekillerde kullanarak anlamadığın konuları öğrenmek ve zamanla anlamak hatta anlatmak gibi temelde gerçekleşen bir dönüşüm.

İfade *mühendisliği* yaparak işlevsel çalışan mekanizmalar üretmek de mümkün. İfade *sanatçılığı* ile akla gelmeyecek eserler yaratanlara hayranlık duyuyoruz, bunu sürekli yapanlara *zanaatkâr* diyoruz, yapılmış işle al-sat ticareti yapanlara ise *tüccar*... Tasarım bunların neresinde duruyor? Öncesi, sırası ve sonrasında “tasarım” hep var! Tasarı halindeyken sadece düşünsel bir hal, tasarlama sürecinde bir eylem ve tasarım, ürün haline geldiğinde ise bir varlık. Düş ve düşünmek gibi nasıl gerçekleştiğini anlayamadığımız bir “rüya” ve “düşünce” bağlantısını “tas” kökünün eylem ve isim hallerinden itibaren ele alabiliriz. “Bir tas çorba ile zenginlik taslamak” tümcesindeki gibi. Biri sıvının konduğu kap diğeri sergilenen tavidir. İkisi de “içeriği içine alarak kapsayan dış yüzey” anlamına geliyor.

Sen kimsin? Kim olmak için buradasın? O kişi olmaman için mazeretin ne?

"İfadeni değiştir hayatın değişsin" söylemi, "Zıpla! Ayakların yerden kesilsin..." ile aynı değeri taşıyor. İfadelerini sadece ettiği laf, ses tonu, yazdığı yazıdaki seçtiği sözcükler, yüzündeki mimikler ya da beden

dili olarak gören biri; olmadığı bir kişi gibi davranmaya çalışıp kendini kandırmayı başarsa da kendisi olmadan mutlu olmaya çalışacak yani ayaklarını yerden sadece zıpladığı sürece ayırtabilecek ve asla zıplayarak uçmayı başaramayacak! Kendini tanımayan kurum ya da marka, hizmet ve ürünlerini doğru ifadeyle aktaramadıkça hak ettiğine inandığı performansa erişemeyecek. Çünkü adını değiştirdiği zaman nasıl insanın kişiliği kendiliğinden değişmiyorsa 3. boyuta bağlı hiçbir varlık, bu değişimi düzenli bir uygulamayla desteklemediği sürece tam anlamıyla yansıtamaz.

Seslendirme sanatçısı, öğretim görevlisi, mentor, İfade Tasarımı sisteminin kurucusu Arkin Çelik bu kitapla soruyor bize: "Sen kimsin? Olmak istediğin kişi misin?" Kullandığımız sözcüklerden seçtiğimiz kıyafete, mesleğimizden sevdiğimiz müziklere her şey bireysel markamızı oluşturuyor. Ve bu "marka"yla dünyaya neyi söylüyorsak ondan da onu alıyoruz!

Uluslararası markaların, firmaların ifade tasarımı danışmanlığını yapan Arkin Çelik, "İster bir birey ister dünya devi bir şirket olalım, ifade aynı yolla gerçekleşiyor" diyor. Bir kere haritayı okumayı öğrendiğinde yol kolaylaşıyor.

Kendin olmanın, ifade tasarımıyla bu dünyaya "olmak için geldiğin kişi olmanın" zamanı!

ISBN 978-625-8004-33-5

ISBN 978-625-8004-33-5

9 786258 004335

Doğan
FLOVUS